

Asian Productivity Organization “The APO in the News”

Name of publication: Doanh nhân Sai Gon (17 May 2017, Vietnam)

Page: p. 23

GIÁO DỤC 23

CÁCH MẠNG CÔNG NGHỆ 4.0

Cần thay đổi mô hình đào tạo

Hướng đến cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 (CMCN) và nâng cao năng lực sản xuất bền vững là hai trong nhiều vấn đề đang được Chính phủ Việt Nam quan tâm và cũng là vấn đề mà Tổ chức Năng suất Châu Á (APO) đang tập trung nghiên cứu. “Tuy nhiên, để chuẩn bị cho làn sóng CMCN mới này, đào tạo là một trong những vấn đề cần phải được quan tâm đầu tiên” - Tổng thư ký APO, TS. Santhi Kanoktanaporn khẳng định.

VY MINH QUAN

Trong những ngày làm việc tại TP.HCM, TS. Santhi Kanoktanaporn đã chia sẻ về các xu thế công nghệ lớn đang dẫn dắt nền kinh tế toàn cầu và định hình các mô hình kinh doanh mới, cũng như tác động của công nghệ làm thay đổi các nền kinh tế ở khu vực châu Á - Thái Bình Dương, trong đó có Việt Nam. Ông nhấn mạnh: “Sự phát triển nhanh và cao độ của công nghệ không chỉ hỗ trợ tăng năng suất mà còn sáng tạo, làm cho một số ngành bị biến mất, đó là công nghệ phá hủy sáng tạo, là trí tuệ nhân tạo. Song, trong vô số các công nghệ phá hủy sáng tạo, ngoài việc phải bắt kịp xu hướng, chúng ta phải xác định đâu là công nghệ phù hợp để ứng dụng sáng tạo thành công”.

TS. Santhi Kanoktanaporn cũng cho biết, cuộc CMCN 4.0 là xu hướng tất yếu, song cũng là thách thức cho thị trường lao động. Trước đây, người ta cho rằng công nghệ sẽ hỗ trợ cho con người nhưng khi công nghệ phát triển cao hơn, nó sẽ thay thế luôn con người. Hàng loạt nghề nghiệp cũ sẽ mất đi và thay vào đó là những nghề nghiệp mới. CMCN 4.0 không chỉ đe dọa việc làm của những lao động trình độ thấp mà ngay cả lao động có kỹ năng bậc trung (trung cấp, cao đẳng) cũng sẽ bị ảnh hưởng nếu như họ không được trang bị những kỹ năng mới - kỹ năng sáng tạo cho nền kinh tế 4.0.

*** Như vậy hệ thống giáo dục sẽ phải thay đổi?**

- Để thích ứng với CMCN 4.0, các quốc gia phải xem phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao là yếu tố then chốt quyết định sự thành bại của hợp tác và cạnh tranh trong thị trường lao động không biên giới. Hệ thống giáo dục nghề nghiệp sẽ bị tác động mạnh mẽ và toàn diện, danh mục ngành nghề đào tạo sẽ phải điều chỉnh, cập nhật liên tục vì các ranh giới giữa các lĩnh vực rất mỏng manh. Sẽ là sự liên kết của các lĩnh vực lý - sinh, cơ - điện tử - sinh, hình thành những nghề đào tạo mới, đặc biệt là những nghề liên quan đến sự tương tác giữa con người và máy móc tự động (ví dụ: nghề trợ lý ảo, phục vụ ảo, thu ký ảo)... Những khái niệm phòng học ảo, giảng viên trực tuyến, thiết bị ảo sẽ trở thành xu hướng trong hoạt động đào tạo nghề nghiệp trong thời gian tới. Như vậy, con người chỉ hơn máy móc về khả năng phân tích logic, tổng hợp, nên chúng ta không đào tạo những kỹ năng máy móc làm được, mà phải đào tạo kỹ năng máy móc không thay thế được. Song song với việc nâng cao chất lượng lao động, cần chuyển đổi mạnh mẽ sang mô hình đào tạo “những gì thị trường cần” và hướng tới chỉ đào tạo “những gì thị trường sẽ cần”.

*** Kêu gọi các quốc gia thành viên tập trung sang kiến thức đầy “năng lực sản xuất bền vững”, ông cho thế cho biết tầm quan trọng của sản xuất bền vững là gì?**

- Một trong những vấn đề trọng tâm APO quan tâm liên quan đến việc hỗ trợ các nền kinh tế thành viên thích ứng với biến động môi trường kinh doanh toàn cầu đó sự xuất hiện các công nghệ mới. Giải quyết thách thức này, điều cốt lõi để thúc đẩy năng lực sản xuất bền vững nằm ở khả năng định hình môi trường của tổ chức, nhằm tận dụng cơ hội có được trong quá trình thị trường chuyển đổi và các rủi ro kèm theo. Vì vậy, để có tinh mềm dẻo và khả năng chống chịu, tổ chức phải tập trung vào các mô hình tăng trưởng năng suất có thể thích ứng và duy trì được bền vững trong một tương lai vô cùng phức tạp và ẩn chứa nhiều yếu tố bất định.

Già sử có một công ty sản xuất bút tốt nhất trên thế giới quyết định đầu tư phương tiện sản xuất vượt trội. Liệu công ty có thể “duy trì” được tăng trưởng và tiếp tục ăn nên làm ra trong 10 năm nữa nếu bỏ qua tác động của công nghệ di động nhỏ gọn, xu thế học tập trực tuyến và chính phủ điện tử - là hai ngành cơ như cầu sử dụng bút nhiều nhất?

Ở cấp quốc gia hay thế giới, chìa khóa thúc đẩy năng lực sản xuất bền vững sẽ phụ thuộc vào khả năng thích nghi của quốc gia đối với sự thay đổi công nghệ, nhu cầu của thị trường và hành vi người tiêu dùng (người dân). Các chính phủ cần tạo ra môi trường chính sách và kinh doanh thuận lợi khuyến khích hoạt động nghiên cứu phát triển và đổi mới của các tổ chức, công nghệ tạo thuận lợi và thúc đẩy tinh thần kinh doanh.

*** Cảm ơn ông.**